

عنوان مقاله:

واکاوی اوضاع فرهنگی غزنه از قرن سوم تا قرن ششم ه. ق

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 6، شماره 19 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

مجتبی گراوند - دانشگاه لرستان

فرشید جعفری - پژوهشگر و کارشناس ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی

مصطفی رسولی پور - دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

غزنه (غزنین) منطقه‌ای باستانی است که در اغلب تقسیمات جغرافیایی در حوزه‌ی سیاسی و اداری خراسان بزرگ جایی نداشته است و بخشی از مرزهای خراسان به آن منتهی می‌شد. با این حال این منطقه ارتباط تنگاتنگ و ناگسستنی با خراسان بزرگ؛ بویژه در حوزه‌ی فرهنگ داشته است. بنابراین بررسی این منطقه کمک شایانی به شناخت هر چه بیشتر خراسان بزرگ می‌کند. غزنه از قرن سوم تا ششم هجری آستان تحولات بزرگ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بوده و در گذر زمان عرصه‌ی تاخت و تاز سلسله‌های قدرتمند و بزرگی از جمله صفاریان، سامانیان، غزنویان، سلجوقیان، غوریان و خوارزمشاهان بوده است. بزرگترین امتیاز غزنه، تشکیل سلسله قدرتمند ترک غزنوی بود که موجبات تبدیل این شهر به یکی از بزرگترین پایتخت‌های جهان اسلام شد. یکی از مهمترین دلایلی که موجب شد این شهر در دوره‌ی فرمانروایی سلاطین غزنوی متحول شود، ثروت هند بوده که جایگاه ویژه‌ای در شکوفایی اقتصادی، فرهنگی و ... غزنه داشته است. غزنه تا پیش از امپراطوری ترکان به گونه‌ای در حاشیه بوده و چندان مورد توجه نبود. اما در قرن چهارم تا ششم هجری با گسترش همه جانبه‌ی غزنه، به یکی از بانفوذترین مناطق جهان اسلام تبدیل شد. حمایت سلاطین ترک غزنه از ادبیات زمینه‌ی ترقی فرهنگی و مهاجرت شاعران از دیگر مناطق ایران، بویژه از خراسان بزرگ به این شهر شد و به راستی باید از آنجا به عنوان گنجینه‌ی علم یاد کرد. در واقع این پژوهش تلاشی است برای پاسخگویی به این پرسش که چرا غزنه از قرن سوم تا ششم هجری قمری شاهد تحولات عظیم فرهنگی بوده است؟ روش انجام پژوهش پیش رو توصیفی - تحلیلی و براساس منابع کتابخانه‌ای صورت گرفته است.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030258>

